DÜNYA SENDİKALAR KONFERANSI

A. Coşkun tarafından TÜSTAV'a bağışlanmıştır

Toplumda ve Çalışma Hayatında Gençliğin Yeri ve ROLÜ

TÜSTAV

İLERİCİ
Yurtsever
GENÇLİK
Yayınları

8 - 11 Mart 1977

Lefkoşe - KIBRIS

İLERİCİ
Yurtsever
GENÇLİK
Yayınları

Yönetim Yeri : Başmusahip Sok. No. 3
D. 1 Cağaloğlu - İstanbul
İsteme Adresi : P.K. 914 Sirkeci - İstanbul

İLERİCİ yurtsever GENÇLİK yayınları
Emekçi Gençlik Dizisi : 1

Orjinal Adı : World Trade Union Conference — The place and the role of working youth in society and at work.

Birinci Baskı
Mart 1977

TÜSTAV

Dizgi, Baskı, Cilt : ÇARK Matbaası

97/871

DÜNYA SENDİKALAR KONFERANSI

Toplumda ve Çalışma Hayatında Gençliğin Yeri ve Rolü

8 - 11 Mart 1977
Lefkoşe - KIBRIS

TÜSTAV

çeviren :
Ayşe Gülen

Bu belge, Dünya Sendikalar Federasyonu DSF(WFTU) tarafından «işçi gençliğin toplum ve çalışma yaşamındaki yeri ve rolü» üzerine Dünya Sendikalar Konferansı'nın düzenlenmesi için kurulan ve UGTA (Cezayir), CTC (Küba), PEO (Kıbrıs), CGT (Fransa), GFTU (Irak), FDGB (DAC), SOHYO (Japonya), NUTA (Tanzanya), CCSTU (SSCB) delegelerini içeren ve SAK (Finlandiya)'dan bir delegenin gözlemci olarak katıldığı bir komite tarafından hazırlanmıştır.

SUNUŞ

8-11 Mart 1977 tarihleri arasında Lefkoşe'de yapılacak olan Toplumda ve Çalışma Hayatında İşçi Gençliğin Yeri ve Rolü konulu Dünya Sendikalar Konferansı'nın hazırlık metnini, toplantıdan kısa bir süre önce yayınlamakla iki amacı gözetmiş oluyoruz: Birincisi, ortak bir platformdan hareket eden ve aynı hedefler doğrultusunda savaşan dünya işçi gençliğinin sorunlarını, dünya işçi gençliğinin ayrılmaz bir parçası olan Türkiye işçi gençliğine ve bu arada demokratik kamuoyuna tanıtmak, böylelikle ilgili gençlik örgütlerini ve sendikaları, işçi gençliğin sorunlarının çözümlenmesi doğrultusunda harekete ge-

çirmek; ikincisi, yayın alanında olsa bile dünya demokratik gençlik hareketiyle eşgüdümlü bir eylem alanına girmektir.

Sosyalist ülkelerde toplumsal yaşamın bütün alanlarında etkin bir biçimde katılan, kişiliğini geliştirmek için geniş olanaklara sahip olan, tüm sosyal hakları güvencelenmiş olan işçi gençliğe karşılık, kapitalist dünyada tekellerin ağır baskı ve sömürü koşullarında ezilen işçi gençliğin konumu, aynı zamanda gezegenimizin bugün içerisinde bulunduğu durumun da somut bir yansıması olmaktadır. Farklı toplumsal sistem koşullarında bulunmakla birlikte, dünya işçi gençliği, diğer bütün ilerici-demokratik güçlerle birlikte, bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımında ortak hareket etmektedir.

Dünya ilerici gençliğinin birleşik eylemine neden olan diğer bir etken de, her ülkenin işçi gençliğinin kendine özgü bir takım sorunları olmakla birlikte, kapitalist ülkelerde genel olarak ortak

sorunlara sahip olmalarıdır. Çünkü emperyalist güçlerin, çok uluslu tekellerin güttüğü politika, işçi gençliği aynı sorunlarla karşı karşıya bırakmaktadır: ödenmesi, sosyal haklarının sınırlanması veya yok edilmesi, serbestçe örgütlenmeye konan kısıtlamalar militarizmin olumsuz yansımaları, işsizlikten doğan zorunlu iç ve dış göç ve bunların getirdiği sorunların çözümsüzlüğü, otomasyonunun getirdiği yıkıcı sonuçlar, iş kazaları, yaygınlaşan ve buna karşı hiç bir önlem alınmayan meslek hastalıkları, kısaca azgın ve acımasız bir sömürü şeklinde belirmektedir.

Emperyalist güçlerin, çok uluslu tekellerin ve onların iktidarlarının bu sömürü ve baskı politikaları bütün kapitalist ülkeler için geçerli olmakla birlikte, özellikle az gelişmiş kapitalist ülkelerde sonuçları daha yıkıcı ve ağırdır. Türkiye'de bu ülkelerden birisidir. Egemen güçlerin bu gerici politikasına karşılık elde edilen kazanımların, gelişmiş kapitalist ülkelere göre yetersiz olduğunu da belirtmek gerekir. Bunun önemli neden-

lerinden birisi, diğer nedenlerle birlikte, Türkiye işçi gençliğinin dünya işçi gençliği ve demokratik gençlik hareketi ile bütünleşmesini engellemek doğrultusunda egemen güçlerin önümüze koyduğu yasal engellerdir. Egemen güçler böylelikle işçi gençliğin kendi sorunları doğrultusunda harekete geçmesini engellemeye çalışmıştır ve şu bir gerçektir ki, bunda da belirli bir başarı kazanmıştır.

İşte, İLERİCİ Yurtsever GENÇLİK olarak böylesine bir yayını gerçekleştirmekle hem dünya gençlik ve işçi hareketi ile dayanışmamızı bir kez daha ilân etmeyi, hem de egemen güçlerin söz konusu politikasına karşı gençlik kitlesini harekete geçirmeyi amaçlıyoruz.

Bu amaçlarımızın yanısıra, yayın dizimize işçi gençlikle başlamamızın diğer bir nedeni, işçi gençliğinin gördüğü tarihsel işlevdir. «İşçi gençlik, toplumsal mücadelede iki önemli işlevi görür: Hem işçi sınıfının kan tazeleyicisi, nöbet değiştiricisidir; hem de gençliğin en sağlam kesimi olması açısından on-

ların önderidir. (DİSK Dergisi, Sayı 18, 1975) «Bu konumundan ötürü işçi gençlik aynı zamanda, işçi-gençlik dayanışmasının da omurgasıdır, ana köprüsüdür. Çünkü, hem işçi sınıfının ayrılmaz, bütünleyici bir parçası, hem de gençliğin bir kolu olması, ona bu tarihsel görevi üstlendirmiştir. Bütün bu özelliklerinden ötürü, Lenin işçi gençliğin bu tarihsel işlevi üzerinde dikkati çekmiştir: «Gençlik, öğrenci gençlik ve özellikle işçi gençlik mücadelenin sonucunu tayin edecektir.»

●

İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK başlattığı dizi yayın çalışmaları ile Türkiye gençliğinin bütün kollarına (işçi gençlik, köylü gençlik, öğrenci gençlik), savaşımlarının her alanında sağlam bir temel hazırlamak düşüncesinden hareket etmiştir. Bu görevi de başaracağımızdan hiç kimse kuşku etmemelidir.

Okuyucularımızın desteği bizim en büyük güvencemizdir.

İLERİCİ YURTSEVER GENÇLİK YAYINLARI

TÜSTAV

GENÇ İŞÇİLERİN TOPLUMDA VE ÇALIŞMA HAYATINDAKİ YERİ VE ROLÜ KONULU DÜNYA SENDİKALAR KONFERANSI'NIN HAZIRLIK BELGESİ

1 — ULUSLARARASI DURUM

Son bir kaç yıl dünyadaki, toplumsal ilerleme, ulusal bağımsızlık, sosyalizm, barış ve barış içinde birarada yaşama yanlısı güçlerin ilişkilerinde gelişmeyle belirgindir.

Vietnam halkının tarihi zaferi ve emperyalizme ve yerli gericilere karşı Laos, Kamboçya ve Angola halkları tarafından kazanılan başarıların yanısıra, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği için ya-

pılan Helsinki Konferansı'nın başarısı bu gelişmenin kanıtıdır.

Her alandaki olağanüstü gelişmeleri nedeniyle dünyanın her yerinde etkisi gitgide artan sosyalist ülkeler, yeni bir dünya savaşının çıkmasını önlemede, güvenlik ve işbirliğinin güçlendirilmesinde, emperyalizme ve tekellere karşı savaşımda işçileri ve halkları daha sıkı ve daha yaygın bir dayanışma ile yüreklendirmede seçkin bir rol oynamaktadır.

Gelişmekte olan ülkeler halklarının, emperyalist ezginin her şekline karşı savaşımı yeni bir aşamaya ulaşmıştır ve bu ülkelerin pek çoğu kapitalist olmayan veya sosyalist kalkınma yolunu katetmeye başlamışlardır. Bütün ülkeler eşit haklar ilkesi üzerinde temellenen, barış, güvenlik ve işbirliği için açılan kampanyaya gitgide artan bir etkinlikle katılmaktadırlar.

Kapitalist ülkelerde, gitgide şiddetlenen kapitalist bunalımın yükünü onların üstüne yıkmaya çalışan tekellerin gücüne karşı, emekçi halkın savaşımı

günden güne daha fazla yaygınlaşmakta; onların eylemleri aynı zamanda anti-emperyalist dayanışmanın yaratılmasında ve barış, güvenlik ve işbirliğinin sağlamlaştırılmasında önemli bir etken olmaktadır.

Dünyadaki güçler dengesindeki gelişmeler işçilere ve halklara, emperyalizmin ve tekellerin daha fazla gelişmesini engellemek için yeni olanaklar sağlamaktadır.

Her ne kadar tekelciler ciddi engellerle karşı karşıya iseler de, onlar halkların her yerde toplumsal ilerleme, özgürlük, bağımsızlık ve barış özlemlerini boşa çıkarmak için gerektiğinde askeri alanlar da dahil, olanaklı olan bütün yolları kullanma girişimlerinden vazgeçmemişlerdir. Hatta onlar, Endonezya, Şili, Uruguay'a yaptıkları ve şimdi de Tayland'da yapmaya çalıştıkları gibi, kaybettikleri sömürgeleri tekrar ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Dünya barışı, Kore, Kıbrıs ve Ortadoğu gibi savaş yuvalarını besleyen emperyalizmin ve tekel-

lerin saldırgan politikası tarafından tehdit edilmektedir. Arap ilerici güçlerine ve Filistin direnmesine karşı ve İsrail liderlerinin yayılma politikasını destekleyen emperyalizm ve Arap gericiliği arasındaki sınırsız ihanete Lübnan'daki trajik olaylar bir örnek oluşturur; bu yolla Filistin halkının haklı taleplerinin tanınmasını ve işgal altındaki Arap topraklarının kurtarılmasını içeren, bu bölgedeki belli başlı tüm sorunları müzakere yoluyla çözmeyi amaçlayan bir anlaşmayı engellemektedirler.

Latin-Amerika'daki, Asya'daki faşist diktatörlükler ve dünya çapında bir kınamaya yol açan Güney-Afrika'daki iğrenç ırk ayrımı politikası gibi en gerici rejimleri desteklemeleri emperyalizmin ve tekellerin saldırgan politikasının başka bir kanıtıdır.

Böyle bir politika aynı zamanda, insanların yaşam standartlarını yükseltmek için kullanılabilecek ve gelişmekte olan ülkelerin geri ekonomilerini modernleştirmeye yardım edebilecek olan

çok büyük tutarların silahlanma harcamaları için kullanıldığı halklar için ağır bir yüktür.

Daha ötesi çok uluslu şirketler, emperyalizmin dünya stratejisinde açıkça zararlı bir rol oynarlar (halklar için).

Bu nedenle, emperyalistler ve tekelcilere karşı, toplumsal ilerleme, barış ve özgürlük talep edenlerin tümünün birlik ve dayanışmayı güçlendirmesi gereklidir.

Genç işçiler ve genel olarak gençlik, bu gelişmeye büyük ölçüde katkıda bulunmuştur ve dünya işçilerinin, halklarının, bütün alanlarda emperyalizme karşı verdikleri savaşıma yığınsal olarak katılmıştır.

Bugün gençlik, sendikalar ve tüm ilerici güçlerle birlikte barış ve barış içinde bir arada yaşamayı amaçlayan hareketleri pekiştirmek, silahsızlanmayı zorunlu kılmak, toplumsal ilerleme, ulusal bağımsızlık ve sosyalizmi geliştirmek için çalışırken, aynı zamanda emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe,

faşizme ve ırkçılığa karşı savaşan bütün halklarla dayanışmasını sürdürmektir.

Bu nedenle, genç işçilerin oynadığı rolün gitgide büyüdüğüne tanık olan sendikal hareket, onların eylemlerine ve özlemlerine büyük bir titizlikle eğilmekte, onlara harekette önemli bir yer ayırmaktadır.

II — BUGÜN GENÇ İŞÇİLERİN YERİ VE ROLÜ

İşçi sınıfının ayrılmaz, bütünleyici bir parçası olan genç işçilerin çıkarları (işçi sınıfıyla -ç.) özdeştir. Bundan dolayı onların kendi özgül haklarını savunma eylemleri, genelde işçilerin yaşam ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için yaptıklarıyla ilintilidir. Kısmen faal yaşamda tuttukları önemli yer nedeniyle genç işçiler bu eyleme özgün ve daha ötesi, etkin bir katkıda bulunurlar. Bir çok sanayi ve ticaret dalında işgücünün önemli bir yüzdesini, bir çok ülkede yüzde elli veya daha fazlasını oluştururlar.

Onların katkıları aynı zamanda, çağımız gençliğinin yeni özelliklerinden kaynaklanır.

Kısmen öğrenim süresinin uzamış olması gerçeğine bağlı, ama, aynı zamanda haberleşme araçlarındaki önemli gelişmenin sonucu olarak genç insanlar bugün çok daha hızlı bir şekilde olgunlaşmaktadırlar. Bugün gençlik hayatın değişik olguları ile eski kuşaklara oranla daha yakından ilgilenmekte, ekonomik ve toplumsal sorunlar onu daha fazla çekmektedir.

Bundan başka, toplumsal ilerleme ve ulusal bağımsızlık yolunda, sosyalizm, barış ve barış içinde birarada yaşama lehinde büyük toplumsal dönüşümlerin olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Ve genç insanlar bunu çok yoğun bir şekilde gözlemliyorlar.

Bu yeni özelliklere rağmen gençlik bağımsız bir toplumsal sınıf oluşturmaz ve bundan kaynaklanan tüm ideolojik teoriler sadece «kuşak çatışması» şeklindedir ve bu eski yöntem kapitalizm

tarafından, daima genç işçileri daha yaşlılara karşı çıkarmak için kullanılır.

Doğal ki kuşaklar arasında, hızla değişen toplumlarda daha belirgin olan farklar vardır, ancak bu farklılık yaş ayrımı yapmadan ortak çıkarlar uğrunda, toplumsal ilerleme, özgürlük ve barış için aynı savaşımda birleşmesi gereken işçiler arasında temel değildir.

Sendikal hareket bu ayrılıklara önem vermememek bir yana, aksine bunları dikkate almaya hazır olmalıdır ve bu suretle genç işçilerin yaratıcı dinamizmi ile hareketi canlandırmayı sağlamalıdır.

Bu yüzden, içinde yaşadıkları toplumsal ve ekonomik sisteme bakılmaksızın, genç işçiler toplumdaki yerleri ve bağlantılarının genişliği oranında her geçen gün artan büyük bir ekonomik, politik ve toplumsal rol oynarlar.

Bu yolla emekçi gençlik kendini, toplumsal ilerleme, sosyalizm ve ulusal bağımsızlık hareketinin gerekli bir tamamlayıcısı olarak gösterir.

Bununla birlikte, gençlerin toplumdaki yeri ve rolü, yaşamlarında ve işlerinde karşılaştıkları maddi ve manevi koşullardan, dünyadaki çeşitli ekonomik ve toplumsal sistemlerden yalıtlanmış olarak yorumlanmamalıdır.

III — GENÇ İŞÇİLERİN YAŞAMLARI VE ETKİNLİKLERİ

A — Kapitalist Ülkelerde:

Kapitalist ülkeleri sarsan bunalım sadece tekrarlayıcı tabiatı nedeniyle değil, fakat aynı zamanda daimi ve derin köklü özellikleri nedeniyle işçilerin, özellikle genç işçilerin durumunda ciddi yansımalara yol açmaktadır.

Artışı gençleri diğerlerinden daha fazla etkileyen bir işsizlik vardır. İşsizlerin yarısı 25 yaşın altındadır ve çoğunluk genç kadınlardır. Bunun için kapitalist ülkelerde milyonlarca genç insan işsizdir ve büyük bir kısmı şimdiye dek hiç bir iş tutmamıştır. Ve her yıl işçi

pazarına çok gencin girmesi nedeniyle gelecek yıllarda işsizliğin daha da artması gibi büyük bir tehlike vardır. Bu, bütün bu genç insanların maddi ve moral durumlarını ciddi bir şekilde etkileyen dramatik bir durumdur. Aynı zamanda, bu işsizlik genç işçilerin korkunç bir şekilde harcanmasını ifade eder.

Bu durum bir çok genç insanın iş aramak ve ailelerine ebediyen yük olmamak için başka bölgelere, hatta başka ülkelere gitmek üzere kendi diyarlarını terketmelerine yol açmaktadır. İş buldukları ülkelerde hemen her zaman daha yoğun sömürü koşulları altındadır.

Bütün işçilerin yaşam ve çalışma koşullarındaki kötüleşme genç oldukları takdirde daha acımasızdır.

Çalışan halkın satın alma gücündeki genel düşüşe ek olarak kapitalist ülkelerde dörtnala giden enflasyonun sonucu olarak bir çok ülkelerde genç işçiler ücretlerde ve maaşlarda ayrım yapılmasıyla karşılaşmakta ve bu nedenle

«eşit işe eşit ücret» ilkesinin tanınması için direnmektedirler.

Bundan başka, işin büyük bir bölümünün tek düze ve tekrarlayıcı olduğu, bugün çoğunun çok uluslu karakterde olduğu, büyük kapitalist ticaret ve imalat teşebbüslerinde çalışan insan gücünün gerçekte büyük bir kısmını oluşturdukları için, iş hızındaki artış en çok genç işçileri etkiliyor. Genç işçiler yaşlılara göre, kendilerine özgü niteliklerini kullanan tekeller tarafından daha çok sömürülmektedir ve insanlık dışı çalışma koşulları altında ilgilerini yitirmekte ve kendilerini makinelerin bir uzantısı olarak görmektedirler.

Bu kötü çalışma koşulları, kaza sayısındaki büyük artıştan ve genç işçilerin büyük bir kısmının karşılaştığı sinir hastalıklarından sorumludur.

Tekeller öğrenimi ve mesleki eğitimi kendi dar sınıf çıkarlarına tabi kılmak üzere hükümetler üzerinde etkilerini kullanırlar. Onlar temel eğitimin standardını düşürmeye ve onu kısaltma-

ya çalışırlar, böylece toplumsal ayrımları şiddetlendirirler. Mesleki eğitimi acil gereksinmelerine uygun olarak sınırlandırma ve vasıfsız işçiler oluşturma eğilimi vardır. Bu politika vasıfsız emek saflarını kabartmaya genç işçilerin salt gelecekleri için değil, aynı zamanda ülkeleri için de zararlı olacak şekilde gelişmeye yöneliktir. Sendikalar buna şiddetle direniyorlar ve bazı kapitalist ülkelerde tekellerin eğitim ve öğrenim seviyesini düşürme çabalarını sınırlamayı başarıyorlar.

Kapitalizmin bunalımının derinleşmesi genelde yaşam standartlarına yansır. Genç işçiler, tam gelişmeleri için zorunlu olan sağlıklı ve geliştirici boş vakit gereksinimini daha fazla duydukları halde, bu yansımalar, kapitalist ülkelerde boş zamanların, sporun ve genel olarak kültürün sağlıksız ve ticari yapısını geliştirir. Bu yansımalar, yerleşme koşullarının yetersizliğini, yetersiz toplumsal kolaylıkları ve kitle ulaşımını da içerir.

Böylece kapitalist ülkelerde gençliğin gereksinimleri ile şimdiki durumu arasındaki uçurum derinleşmektedir. Bilimsel ve teknik gelişmenin gençliğin özlemlerine uyan, zengin, mutlu ve özgür gelecek umudunu yarattığı andan beri bu böyle olagelmiştir.

Bu durumda genç işçiler ve sendikal örgütler çalışma ve yaşam haklarını kısıtlayan kendileri için çok insafsız olan kapitalist bunalımın etkilerine karşı var güçleriyle savaşmaktadır.

Bu savaşım, tekellerin ve onların hükümetlerinin genelde gençlikle ilgili politikalarına karşı çırakların ve öğrencilerin yürüttükleri savaşım ile kaynaşmıştır.

Tüm çalışan insanların ayrılmaz bir parçası olarak genç işçiler, tekelcilerin ve hükümetlerinin bunalım nedeni ile üzerlerine uygulamaya çalıştıkları sertlik politikasına karşı sendikaların genel savaşımına katılmaktadırlar. Daha da ötesi, özellikle, sendikaların güçlü bir sınıf tabanına dayanmadığı ve çoğunlukla

anti-tekel eylemde genç işçilerin öncülük yaptığı kapitalist ülkelerde, gençliğin davaya katılımı savaşıma daha dinamik ve militan bir karakter kazandırmaktadır.

Genel kapitalist bunalım derinleştikçe, tekelciler işçilerin istemlerine daha şiddetle karşı koyarlar. Bu koşullarda kapitalist ülkelerde sendikal savaşım sadece, gitgide kötüleyen yaşam koşullarına karşı değil, fakat aynı zamanda bu ülkelerin endüstriyel ve mali kurumlarının egemenliğinden kurtarılmasını amaçlayan, köklü, radikal demokratik, toplumsal değişimler doğrultusunda yürütülmektedir. Genç işçiler, şiddetli sömürünün ızdırabını en çok çektiklerinden ve insanlığı özgür kılacak ve çoğunluğun mutlu azınlığa köleliğini yıkacak, daha adil, daha insanca bir toplum yaratma arzusunu güçlü bir şekilde duyduklarından, politik karışıklıkların gitgide belirgin hale geldiği kapitalist ülkelerde sendikal faaliyet alanını genişletmek sürecinde özellikle yer almışlardır.

Tekelciler, genç işçilerin, toplumsal ilerleme, özgürlük ve gerçek demokratik bir toplum için genel sınıf savaşımında oynadıkları rolün gitgide büyüdüğünün farkındadırlar. Bundan dolayı gençliğin katılımına, toplumsal, politik ekonomik sınırlar koyma çabaları bilhassa propagandaya, genel olarak genç insanları kötülemeye dayanır.

Bu propaganda, her şeyden önce gençliğin suçluluğunun geliştiği savına dayandırılmaktadır. Gençliğin suçluluğunun, genç insanların küçük bir bölümünü ilgilendirdiği gerçeği bir yana, bu suçluluğun artması büyük ölçüde kapitalist ülkelerde genç işçilerin kötüleşen durumlarının sonucudur. Onun (suçluluğun-ç.) varlığı, kapitalist ülkelerde yaşamı gitgide kaplayan pornografi ve şiddete kadar, gençliğe işsizlik, sömürü ve baskıdan başka bir şey vermeyen topluma yöneltilmiş bir suçlamadır.

Bütün bu düşmanca propaganda, tekelcilerin ve hükümetlerinin sorumluluğunu gizlemeyi ve nüfusun geri kalan ke-

simini gençliğe karşı çıkarmayı amaçlamaktadır.

Gençliğe karşı yürütülen bu kampanyaların gerisinde, kapitalist ülkelerde işçilere ve onların özgürlüklerine karşı artan saldırılar, bir çok ülkede gençliğin sabırsızlığına dayanan ve onları maceracı yollara itmek isteyen küçük politik grupların sorumsuz davranışlarıyla desteklenen saldırılar da yer almaktadır.

Bütün bunlar, dirimsel önemde olduğundan sendikal hareketin genç işçileri sapmalara götürmesini önlemenin kendi üzerine alması gerekmektedir. Sabırsızlıklarının ve militanlıklarının onlara sapmalara götürmesini önlemenin genç işçilerin yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve kendilerinin ve bütün işçilerin özgür ve mutlu yaşayabilecekleri köklü dönüşümlerin sağlanması için verilen savaşımda daha fazla yer almalarını sağlamanın tek yolu budur.

B — Sosyalist Ülkelerde:

İnsanın insanı sömürmesinin her şeklinin ortadan kalktığı sosyalist ülke-

lerde gençliğin çıkarları, genel olarak toplumun çıkarlarıyla uyum içindedir. Bu ülkelerde her alandaki muazzam gelişmeler, gençliğin maddi ve moral refaha kavuşmasına yardım eder. Bu gösteriyor ki, kapitalist ülkelerde sıklıkla oluşan ve en yoğun şekilde gençliği etkiliyen ekonomik bunalımlar kaçınılmaz değildir, fakat kapitalist sistemin özünde vardır.

Bu ülkelerin politikası genç işçilerin özlemleri ve gereksinmeleri ile uyum içindedir ve bu onların kişiliklerinin gelişmesine yardımcı olur.

Sosyalist ülkelerde, gençlik politik, ekonomik ve toplumsal eylemlerin her alanında tam bir şekilde yer almalarını sağlayacak geniş haklara sahiptir. Bunun için gençliğin sosyalist toplumun inşasına katılımı ile toplumda oynadığı rol birbirine uygun düşmektedir.

Gençliğin temel hakları garanti altına alınmıştır: Meslek hakkı, çalışma hakkı, boş zamanları değerlendirme hak-

kı; bugün bunlar, herbiri kendi ülkelerinde sosyalizmin inşasına katılan genç işçilerin milyonlarcası için bir gerçekliktir.

Genç işçiler herhangi bir ayrıma maruz kalmazlar. «Eşit işe eşit ücret» ilkesi yaş, cins ve ulus gözetmeksizin herkes için geçerlidir.

Daha da ötesi, sağlık açısından, çalışma koşullarıyla ilgili özel avantajlar yasal olarak tanınmıştır.

Hiçbir ayrım yapmaksızın her iki cinsten genç insanlar, genel ekonomik planın gereksinimleri ile uyum içinde, daha ileri bir eğitimin temelini oluşturacak genel bir eğitimden geçerler veya kendi seçtikleri bir mesleği öğrenirler; bu suretle gençliğin çıkarları toplumun genel çıkarlarına uydurulmuş olur. Çalışan ve genel mesleki bilgilerini genişleterek kendilerini geliştirmek isteyen gençlere bunu gerçekleştirebilmeleri için yeterli olanaklar sağlanmıştır.

Bilim ve tekniğin ilerlemesi genç insanların genel ve mesleki eğitimlerinin

geliştirilmesi gereğini ortaya çıkarmıştır. Son zamanlarda, sendika örgütlerinden gelen baskı sonucu, genç işçilerin üretim ve hizmet yöntemlerindeki değişikliklere uyum yapması konusunda yardımcı olacak önlemler alınmıştır.

Sosyalist ülkelerde, sendikaların yardımıyla sporu, boş vakitleri değerlendirmeyi ve genel olarak kültürü, okul sırasında veya çalışmaya başladıktan sonra, kız ve erkek, tüm genç insanların ulaşabileceği hale getirmek için çok şeyler yapılmıştır; bu suretle sosyalist toplumun bir temel unsuru olan gençliğin uyumlu gelişmesine yardımcı olunmuştur. Uluslararası yarışmalarda sosyalist ülkelerin atletlerinin başarısı bu çabaların göze çarpan bir kanıtıdır.

Genç işçiler, sosyalist toplumun inşasında yer almakla, kendi geleceklerini kurdukları gerçeğinin farkındadırlar.

Bundan başka, her ülkenin kendine özgü koşulları içinde, genç işçiler sosyalist toplumun gelişmesinde önemli rol oynarlar.

Emeğin üretkenliğini ve sosyalist üretimin etkinliğini artırmada işçiler kendi insiyatifleriyle büyük rol oynarlar. İşçiler bunu, kültürel ve maddi yaşam standartlarının daha yükseltilmesi için tek çıkar yol olduğunun bilincinde olarak yaparlar.

Genç işçiler sosyalist ekonomik entegrasyonun geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasında da rol alırlar.

Bu, sosyalist ekonomik entegrasyonun, yalnızca sosyalist topluluk için değil, fakat yeni bir uluslararası ekonomik düzen için taleplerin arttığı bir zamanda, diğer halklar için taşıdığı önemin farkında olan genç kuşaklar için yüce bir görevdir.

Sosyalist ülkelerde sendikal hareket, genç işçilerin sosyal ve kültürel kazanımlarını geliştirirken, onların yaratıcı insiyatiflerini teşvik etmek için büyük çabalar sarfeder.

Sendikalar, genç işçileri sendikal faaliyete daha geniş ölçüde katabilmek ve

onlara sendika örgütlerinin bütün kademelerinde sorumluluk verebilmek için çaba gösterirler. Bundan başka, her sosyalist ülkenin kendine özgü değişen koşullarında işçiler endişelerini ve özlemlerini sendika temsilcileri aracılığı ile duyurabilirler.

Böylece sosyalist toplumda genç işçiler, sosyalist ülkelerde çözümlenmesi gereken sorun ve güçlüklerin bulunmasına rağmen, şimdi bizzat kendilerinin inşa ettikleri geleceğe güvenmekte ve böylece de kapitalist ülkelerin gençliğini, savaşımlarında yüreklendirmektedirler.

C — Gelişmekte Olan Ülkeler :

Bugün sömürgecilikten arta kalan ve yeni-sömürgecilik tarafından sürdürülegelen ekonomik ve toplumsal durum nedeniyle gelişmekte olan ülkelerdeki genç işçiler sayısız sorunlarla karşı karşıyadırlar.

Bu ülkelerin çoğunda yaşam koşulları hala acınacak düzeydedir, sefalet çok yaygındır, bu da diğer bir çok sorunun

yanısıra milyonlarca çocuğun genellikle önemsiz işlerde her türlü toplumsal güvenceden yoksun olarak çalışmaya zorlanmasına yol açmaktadır. Bir başka deyimle bu ülkelerde gençler yaşam kavgasına erken başlamak zorundadırlar.

Aynı zamanda bu ülkelerde işsizlik oranı son derece yüksektir. Bu durum öncelikle genç insanları etkiler. Bir çoğu gittikleri ülkelerde iş bulup bulamıyacaklarını bilmeden yurtlarını terketmeye zorlanırlar. Ve buldukları işler de genellikle sağlık koşullarına uygun değildir ve çoğunlukla rezilane toplumsal koşullar altında yaşarlar.

Bağımsızlıklarını kazanmalarından bu yana bu ülkelerde eğitim sahasında birçok başarılar elde edilmesine rağmen, özellikle kırsal kesimlerde milyonlarca genç insan hâlâ cahildir ve meslekî eğitim hemen hemen hiç yoktur.

Daha da ötesi, endüstrileşmiş kapitalist ülkelerde yetiştirilen bir çok genç insan ülke dışında kalmaktadırlar. Bu beyin göçü, acil personel ve kalifiye işçi ge-

reksinmesi büyük olan gelişen ülkeler için özellikle zararlıdır.

Buna karşılık sosyalist ülkelerle yapılan ikili anlaşmalar yoluyla mesleki eğitim alanında gerçek bir yardım sağlanmaktadır.

Çalışma koşullarına gelince; bu ülkelerde bu işle ilgili Uluslararası Çalışma Örgütünün uluslararası koşullarına genellikle uyulmamaktadır. Çalışma saatlerinin uzun olmasının yanısıra, hiçbir güvenlik tedbiri alınmamaktadır. Hatta, ucuz emeği sömürerek aşırı kâr elde etmek amacıyla gelişmekte olan ülkelerde ortaya çıkan ve genellikle çok uluslu şirketlerin yan kolu olan büyük işletmelerde de bu böyledir.

Bu ülkelerin genç insanlarının boş vakitlerini değerlendirmek için mevcut tesislerden yararlanmalarına izin verilmemektedir. Hattâ, spor yapma olanakları yeni-sömürgeci hükümetlerin saygınlığını desteklemeye hizmet eden bir kaç seçkin kişiye tanınmıştır. Ulusal kültür, plak ve kitap alış verişine nüfuz

eden eski sömürgeci ülkelerin kültürü tarafından boğulmuştur.

Ama gelişmekte olan ülkeler homojen bir görünüm vermezler. Her ülke arasında muazzam farklar vardır ve bu farklılık pek doğal ki genç işçilerin durumu üzerinde de etkisini gösterir.

Sömürge egemenliği altındaki veya emperyalist yörüngede kalan bu ülkelerde tekelciler kendilerinin neden oldukları ekonomik bunalımların sonucundan halkların nasıl acı çektiklerinin bilincine vardıkları andan itibaren genç işçilerin kötü durumu daha da kötüleşti.

Genç işçilerin savaşımı, sadece kendi yaşam koşullarının savunulmasında değil, aynı zamanda gerçek ekonomik ve toplumsal ilerleme yolunda yürümenin ilk koşulu olan, ülkelerinin ekonomik ve politik tam bağımsızlığı kavgasında tüm ilerici güçlerin yanı sıra, diğer işçiler ve onların sendikal örgütleriyle birleşmede yoğunlaşır.

Emperyalistler bir çok ülkede ulusal hükümetleri, Şili, Güney-Afrika ve En-

donezya'da olduğu gibi sendikal örgütlerin yasaklandığı ve etkin sendikacıların vahşice katledildiği faşist ve ırkçı rejimlere dönüştürmeyi başardılar. Bu ülkelerde maddî ve moral durumları itibariyle en canlı unsur olan genç işçiler, halklarının emperyalizme ve onun ırkçı ve faşist uşaklarına karşı verdikleri savaşımda değerli bir dayanak oluştururlar.

Buna karşın, kapitalist olmayan veya sosyalist yönelimli kalkınma yolunu seçen gelişmekte olan ülkelerde, sendikalar aracılığı ile, yeni sömürgecilik tarafından sürdürülen sömürgeciliğin mirasının üstesinden gelmek için, gençlik lehine bir hayli şey yapılmıştır.

Bu ülkeler, cehalete son vermek, meslekî eğitimi geliştirmek ve ekonomik önlemler yoluyla mevcut tüm insan gücünü istihdam etmek için savaşmaktadırlar. Bu ülkelerin, sömürgeciliğin ve yeni-sömürgeciliğin uzun yıllar süren egemenliği nedeniyle ortaya çıkan geriliğin giderilmesinde zamana muhtaç ol-

dukları açıktır. Maamafih sosyalist ülkelerin yardımı ve bütün ilerici güçlerin, özellikle genç işçilerin desteğiyle ilk önemli sonuçlar alınmış durumdadır.

Kapitalist olmayan veya sosyalist yönelimli kalkınma yolunu seçmiş gelişmekte olan ülkelerde, genç işçiler, ülkelerini gerilikten toplumsal ve ekonomik gelişmeye götürmek için yapılan savaşımda sendikal hareket içinde şevkle yer almaktadırlar.

IV — SENDİKALAR VE GENÇ İŞÇİLERİN TOPLUMDA VE ÇALIŞMA YAŞAMINDA HAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ

Değişik ekonomik ve toplumsal sistemlerde, çok farklı koşullarda yaşama ve çalışma koşullarına karşın genç işçilerin gereksinimleri ve özlemleri aynıdır. Genç işçiler, politik, ekonomik toplumsal ve kültürel yaşamda etkin bir yer alabilmeleri için her olanağın toplum tarafından kendilerine sağlanmasını içtenlikle ümit ederler ve isterler.

1970'de Bulgaristan'da, Varna'da DSF(WFTU) Dünya Sendikalar Federasyonu tarafından düzenlenen Genç İşçilerin Sorunları konulu Dünya Sendikalar Kongresinde, Genç İşçiler Bildirgesi sunuldu. Bu bildirgede yer alan haklar ve onların temel kapsamları şunları içermektedir.

1 — Çalışma Hakkı :

— Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) kararlarında açıklanan asgari yaş sınırının altındaki çocuk emeğinin yasaklanması;

— İş garantisi ve öncelikle okulu bitirdikten sonra ilk iş bulma garantisi;

— Kısmî ve tam bir işsizlik halinde yardım ödeneği;

2 — Eğitim ve mesleki öğrenim hakkı :

— Bütün gençlere orta ve yüksek öğrenim yolunu açan, parasız ve zorunlu bir genel eğitim;

— Genç kızların da eşit bir şekilde katılabilecekleri, bütün iş dallarını kapsayan yaygın bir meslekî eğitim;

— Hiç okul görmemiş genç işçiler için geçerli bir okur yazarlık;

— Gençlerin işe hazırlanması;

— Devamlı bir eğitim sisteminin bir parçası olarak, tamamlayıcı bir genel eğitim ve geliştirilmiş meslekî öğrenim.

3 — Çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi hakkı :

— Yaş, cins ve ırk alanında ayrım olmaksızın «eşit işe eşit ücret» ilkesinin güvence altına alınması;

— Günlük ve haftalık çalışma saatlerinin sınırlandırılması ve yeterli ücretli iznin verilmesi.

— Uluslararası anlaşmalara uygun iş güvenliği ve sağlık kurallarına uyulması.

TÜSTAV

4 — Kültür ve boş zamanların sağlığa uygun değerlendirilmesi hakkı :

— Çeşitli kültür ve spor etkinliklerinin yapılmasına uygun gerekli alt yapı kuruluşlarının inşası;

— İşçilerin daha büyük ölçüde gezebilmelerinin sağlanması.

5 — Sendikalarda ve medenî yaşamda yer alma hakkı :

— Kendi seçtiği sendikaya girme ve orada sorumluluk alma özgürlüğü;

— İşçi temsilcileri örgütünde seçme ve seçilme olanağı;

— Medenî ve politik alanda 18 yaşın ergenlik yaşı olarak tanınması.

Sosyalist ülkelerde bu haklar zaten güvence altına alınmıştır ve genç işçiler ile sendikalar, sosyalist toplumun inşasında ve daha da geliştirilmesinde, her iki cinsten genç işçiler arasında daha yakın bir işbirliğini teşvik etmek için bu hakların daha da geliştirilmesine yardım ederler.

Gelişmekte olan ülkelerin bir kısmında bu haklar sendikaların desteklenmesiyle her gün biraz daha fazla gerçekleştirilmektedir. Diğerlerinde sendikalar bu hakların hükümetleri tarafından tanınması için çalışmaktadırlar. Diğer bir kısmında ise hâlâ sendikaların bu hakları destekleme yolundaki etkinlikleri sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe, faşizme ve ırkçılığa karşı sürdürülen daha genel savaşıma bağlanmış durumdadır.

Kapitalist ülkelerde sendikalar güçlü tekelleri zorlayarak bu hakların pratikte uygulanması için savaşmaktadırlar ve genç işçilerin sömürülmesine son verilmesi için yapılan savaşımda başarı kazanmışlar, hattâ bu haklardan bazılarını zorla almayı başarmışlardır.

8-11 Mart 1977'de Kıbrıs'ta toplanacak olan «Toplumda ve İş Hayatında Gençliğin Yeri ve Rolü» konulu Dünya Sendikalar Konferansı'nın amaçlarından biri, farklı toplumsal ve ekonomik sistemlere sahip ülkelerde elde edilen so-

nuçlar üzerindeki deneyimleri en geniş bir şekilde aktarılmasıdır. Böyle bir alış-veriş, sendikaları işçi gençliğin hakları lehine eylem koymada cesaretlendirecek ve Genç İşçilerin Talepleri Bildirgesi'nin tekrar gözden geçirilmesini olanaklı kılacaktır.

Son yıllarda sendika hareketi, işçi gençliği bütün düzeylerdeki sendikal etkinlik içinde daha fazla birleştirmek için çabalarını iki misli artırmıştır. Bu çeşitli türden girişimler, tarihî geleneklerin yanısıra her ülkenin kendine özgü ekonomik ve toplumsal koşullarını da dikkate alırlar.

Böylece bazı gelişmeler elde edilmiştir ve her iki cinsten genç işçileri sendikal eylemlere yöneltmeye elverişli koşullar yaratılmıştır.

Bundan dolayı sendikal hareket kendiliğinden kazanılamıyacak olan genç işçileri kazanmak için daha fazla çaba sarfetmeli ve bu nedenle kendisine gençliğin gereksinimlerini ve özlemlerini da-

ha yakından izlemesini sağlayacak yöntemler bulmalıdır.

Sonuç olarak, bugün bir çok ülkede bu koşulların farklı özellikler gösterdiği kabul edilebilir.

Sendikal hareket gençliğin dinamizmi ile daha yaşlı işçilerin deneyimlerini daha da fazla kaynaştırmak suretiyle tüm sendikal hareket için yararlı dersler çıkarılabilecek değerli deneyimler kazanmıştır.

Bu aynı zamanda, «Toplumda ve Çalışma Hayatında Genç İşçilerin Yeri ve Rolü» konulu Dünya Sendikalar Konferansı'nın amaçlarından biridir.

Sendikal hareket, genç işçiler lehine çabalarını artırmak suretiyle ileride işçiler ve onların ulusal, bölgesel ve uluslararası sendikal örgütleri arasında daha büyük birlik ve dayanışmayı yüreklendirecektir.

Genç işçiler, sendikal harekette «soğuk savaşın» sonuçlarından eski kuşak-

lardan daha az etkilenmişlerdir. Onların sendikal çalışmalarda yer almaları bütün sendikalar arasında işbirliğinin genişletilmesine yardım edecek bir etkendir.

Bu suretle, Birleşmiş Milletler ve onun gençlikle ilgili kuruluşlarının örgütlediği girişimler çerçevesinde, sendikal örgütlerin temsilcilerinin genç işçilerin haklarını savunmada her zaman birleştikleri açıktır.

Genelde, bütün uluslararası, bölgesel ve ulusal gençlik örgütleri arasında işbirliği ile önemli kazanımlar elde edilmiştir. Son yıllarda birçok uluslararası ve bölgesel girişimler bu kazanımları geliştirmişlerdir.

1972'de Moskova'da yapılan Dünya Emekçi Gençlik Toplantısı'nın; 1973'de Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde, Berlin'de yapılan 10. Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin; 1974'de Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Cezayir'de yapılan Üçüncü Dünya Gençlik Konferansı'nın, 1975'de Moskova'da ya-

pılan Dünya Genç Kadınlar Toplantısı nın başarıları kadar, sendikal hareketin desteğiyle başarıya ulaşan Avrupa, Afrika ve Lâtin-Amerika'daki diğer gençlik hareketleri, gençliğin birlik için olan arzusunu tümüyle doğrular.

Gençlik örgütleri arasındaki işbirliğinin yeni koşullarının sonucu olarak, 1978'de Küba'da, Havana'da yapılacak olan 11. Gençlik ve Öğrenci Festivali dünyanın her tarafından öğrenciler ve gençlik arasında birlik ve dayanışmanın kuvvetlendirilmesine tanık olacaktır. Sendikal hareket genç işçilerin Festivale kitlesel katılımını sağlamak ve bu suretle sendikalar arası işbirliğini geliştirmek için elinden geleni yapacaktır.

Genç işçilerin haklarını geliştirmek için sendikaların amaç birliğini güçlendirmek hem zorunlu hem olanaklıdır. «Toplumda ve Çalışma hayatında Genç İşçilerin Yeri ve Rolü— konulu Dünya Sendikalar Konferansı'nın amaçlarından biri de budur. Değişik uluslararası ve bölgesel örgütlere üye olan veya olmayan

sendikaların temsilcilerinden oluşan Genç İşçiler Dünya Sendikalar Konferansı Hazırlık Komitesi bu alanda daha fazla ilerleme olanaklarına sahip olacaktır.

ICFTU, Meksika'daki son kongresinde esas olarak Varna'da şekillenen bir bildirgeyi kabul etti. Bu, en önemli iki uluslararası sendikal örgüt ve onlarla yakın ilişkide bulunan örgütler arasında işçi gençliğin yararına işbirliği yayma yolunda hiç bir engel olmadığı anlamına gelebilir.

Dünya Sendikalar Federasyonu (WFTU)'nun Genç İşçiler Komisyonu, 8. Dünya Sendikalar Konferansı'nın kararlarına uygun olarak, başlangıçtan itibaren emperyalizme karşı genel savaşımda genç işçilerin birlik ve dayanışmasını güçlendirmek ve toplumsal ilerleme ve güvenlik için çalışmıştır. Dünya'daki anti-emperyalist birlik ve dayanışma için elverişli koşullar yaratabilecek değişikliklerin ışığında da böyle yapmaya devam edecektir.

Katılan diğer sendikal örgütlerle bir likte Komisyon, ulusal, bölgesel ve uluslararası tüm sendikal örgütler arasında amaç birliğini hızlandırıcı her çabayı sarfetmeye niyetlidir; bu amaç birliğinin işçi gençliğin özlemlerine uygun olduğuna ve genç işçilerin haklarının böylece daha iyi desteklenebileceğine ve bu konuda daha hızlı sonuç alınabileceğine inanmıştır.

Bu anlamda o (komisyon-ç.); ulusal, bölgesel, uluslararası sendikal örgütlerin, bölgesel ve uluslararası eylemlerine gençliğin katılımını artıracak her yolu bulacak ve genç işçilerin çıkarlarını koruma ve anti-emperyalist dayanışma temeli üzerinde tüm sendikal örgütler arasında eylem birliğini arttırmaya yönelik tüm girişimlerde yer alacaktır.

Yine bu anlamda, Birleşmiş Milletler ve onun özel komisyonlarının, bu örgütlerde genç işçilerin daha iyi temsil edilmesi için baskı yapmaları ve giderek genç işçilerin gereksinme ve özlemlerini daha fazla dikkate almaları konusunda direnecektir.

İLERİCİ
Yurtsever
GENÇLİK
Yayınları

Emekçi Gençlik Dizisi : 2

DÜNYA EMEKÇİ GENÇLİK TOPLANTISI

ULUSLARARASI KONFERANS

ÇAĞIMIZ TOPLUMUNDA EMEKÇİ GENÇLİK VE HAKLARI, TOPLUMSAL İLERLEME, ULUSAL BAĞIMSIZLIK VE BARIŞ İÇİN SAVAŞIM

Moskova 10-15 Kasım 1972

ÇIKIYOR

TÜSTAV

3 Lira